

**Ramon Muntaner (1265-1336) és l'autor d'una de les obres més notables de la historiografia europea medieval**

Peralada commemora els 750 anys del naixement del militar i cronista que amb la seva 'Crònica' va narrar l'expansió catalanoaragonesa

# 2015 Any Muntaner

Joan Ventura  
PERALADA

El militar i cronista Ramon Muntaner va néixer a Peralada el 1265 i va morir a Eivissa l'any 1336, d'on era batlle. Va ser el redactor d'una de les quatre grans cròniques, havent viscut personalment diverses gestes militars dels reis d'Aragó. Va ser camarlenc de Jaume III de Mallorca i capità d'almogàvers, a més de servir diversos sobirans de la dinastia dels comtes de Barcelona i reis d'Aragó.

enguany, coincidint amb el 750è aniversari del seu naixement, a

Peralada han organitzat l'Any Muntaner i estan pendents de

la declaració oficial del govern de la Generalitat. De moment, ja han programat un ampli ventall d'activitats acadèmiques, institucionals, literàries, lúdiques, etc., per ajudar a difondre la figura de Ramon Muntaner i la seva *Crònica* arreu dels Països Catalans. Per l'alcalde, Pere Torrent, es tracta que Peralada pugui donar a co-

nèixer el seu fill més il·lustre, i que les activitats programades puguin tenir el màxim de ressò i alhora serveixin per divulgar la vila de Peralada i indrets com el claustre de Sant Domènec, el Museu de la Vila i tot el nucli antic.

Meritxell Garrido, coordinadora de l'Any Muntaner, explica que també es vol impulsar la

Sadurní Martí de la UdG i del valencià Josep Antoni Aguilar, remarquen el valor de la *Crònica* com a document històric, sobretot pel que fa als capítols que van del 199 al 244, que narren l'expedició que el 1302 va dur a terme la companyia d'almogàvers que liderava Roger de Flor. Muntaner, un dels seus homes de confiança i escriptor de la companyia, va seguir els almogàvers per l'orient bizantí.

La seva *Crònica*, reconeguda com una de les obres més notables de la historiografia europea medieval, va narrar les grans fites de l'expansió

catalanoaragonesa entre els segles XIII i XIV: les conquestes de

Mallorca (1296) i València (1298) sota el regnat de Jaume I, la conquesta de Sicília duta a terme per Pere III el Gran (1282), i les conquestes de la meitat nord del regne de Múrcia (1296-1304) i del regne de Sardenya (1323-1326) per Jaume II el Just.

Pendents de concretar el dia, l'acte inicial de l'Any Muntaner es farà al Saló



de Cròniques de l'Ajuntament de Barcelona, que ha manifestat el seu suport a la commemoració, així com la Diputació de Girona i la Fundació de La Caixa. Un dels apartats de les activitats més interessants seran les jornades internacionals sobre la figura de Ramon Muntaner, que organitzen la UdG, l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes i l'Ajuntament de Peralada, i que tindran lloc del 10 al 12 de juny. També es farà un cicle de cinc conferències divulgatives obertes al públic i que serviran de crèdits de

lliure elecció per als universitaris, que impartiran els historiadors Josep Antoni Aguilar, Lola Badià, Robert Viñas, Antoni Riera i Josep M. Gironella.

**Es faran unes jornades internacionals sobre la figura de Ramon Muntaner**

Hi ha tota una sèrie d'activitats escolars per a primària amb una ruta i un taller que estaran oberts a totes les escoles de Catalunya.

A l'estiu, es farà un curs en línia de divulgació sobre la *Crònica* i la figura de Ramon Muntaner, obert tant al públic universitari com al gran públic. S'oferiran dues versions dels textos de Muntaner: una en català medieval, amb la grafia modernitzada, i una altra traduïda al català actual.

Un altre apartat al qual es volen dedicar molts es-

  
**Muntaner 750**



'L'heroïna de Peralada', obra d'Antoni Caba. La plaça Gran, lloc on tenia la casa Ramon Muntaner. La pica baptismal romànica de l'església de Sant Martí, i retrat imaginari de Ramon Muntaner. A l'esquerra, el logotip creat per la Generalitat ■ EL PUNT AVUI

forços és la part editorial. De moment, el 15 de maig, que és el dia que Ramon Muntaner va començar a escriure la seva obra, es presentarà l'estudi i edició de la *Crònica* a càrrec del professor Josep Antoni Aguilar. Hi ha altres projectes pendents fins que no es trobi el finançament com ara l'edició en còmic de la *Crònica*, una edició actualitzada de la *Crònica* i una edició juvenil.

Pel que fa a les exposicions, se'n farà una a la biblioteca del Museu del Castell de Peralada, a partir de l'11 d'abril, mentre que la

Generalitat en té projectada una altra al Museu d'Història de Catalunya i una tercera d'itinerant.

Al juliol, organitzaran un concert dedicat a Mun-

### A l'agost tindrà lloc la Fira Medieval de Na Mercadera, un personatge de la 'Crònica'

taner dins del cicle del claustre de Sant Domènec, i el 18 de desembre se celebrarà un concert de l'Escolania de Montserrat.

Altres activitats previstes són una ruta literària, que promou la Càtedra M. Àngels Anglada, pel nucli antic de Peralada; la Fira Medieval de Na Mercadera (un personatge de la *Crònica*), del 14 al 16 d'agost; la proposta d'unes jornades de gastronomia medieval que es faran conjuntament amb el Patronat de Turisme, i actes a Eivissa i Xirivella, pendents de concretar. ■

## Un dels quatre autors de les grans cròniques

Ramon Muntaner va viure a cavall dels segles XIII i XIV, i va ser un militar, administrador, polític i cronista català, que va esdevenir ciutadà de Mallorca i ciutadà de València (on és enterrat). Va ser el redactor d'una de les quatre grans cròniques, que van ser escrites entre la segona meitat del segle XIII i durant el XIV. Es tracta de les cròniques del rei Jaume I, de l'historiador Bernat Desclot, de Ramon Muntaner i del rei Pere el Cerimoniós. La seva fi-

nalitat era deixar constància d'uns fets amb la pretensió de tenir valor didàctic. Les quatre cròniques formen el millor conjunt historiogràfic de l'Europa medieval. Les obres de Jaume I i Pere el Cerimoniós són, d'altra banda, les úniques autobiografies de monarques medievals.

Ramon Muntaner va escriure la seva *Crònica*, que comprèn des de la concepció de Jaume I el Conqueridor (1209) fins a la coronació d'Alfons IV d'Aragó (1328).

Muntaner va escriure la seva obra en poc més de tres anys. Està escrita en primera persona, utilitzant un estil planer, sense massa retòrica. Gràcies a la seva condició de soldat, Muntaner va presenciar alguns dels fets d'armes que relata, una cosa inusual en altres cronistes. Carregada de dades històriques, la *Crònica* de Ramon Muntaner s'ha convertit en un element imprescindible per analitzar aquest període de la història de la corona d'Aragó.